

УДРУЖЕЊЕ ПРАВНИКА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ИЗДАВАЧ:
Удружење правника Републике Српске

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:
Академик проф. др Рајко Кузмановић

РЕДАКЦИЈА:
Академик проф. др Снежана Савић,
академик проф. др Рајко Кузмановић,
академик проф. др Миодраг Симовић,
проф. др Валерија Шаула, проф. др Миле Дмичић,
проф. др Никола Мојовић,
проф. др Душко Медић, проф. др Енес Хашић.

ИЗДАВАЧКИ САВЈЕТ:
Проф. др Витомир Поповић,
проф. др Марко Рајчевић, др Драган Голијан,
Јован Чизмовић, Маринко Плавшић, Ирена Мојовић,
др Слободан Станишић,
Амор Букић, Слободан Гаврановић, Недељко Милијевић,
др Тихомир Глигорић, Биљана Марић, Милан Томић.

Часопис „Правна ријеч“ излази два пута годишње

СЈЕДИШТЕ РЕДАКЦИЈЕ ЧАСОПИСА
Ул. Веселина Маслеше бр. 28/І, Бања Лука
Телефон/факс: 051/212-320
www.udruzenjpravnika.org

ПРАВНА РИЈЕЧ

ЧАСОПИС ЗА ПРАВНУ ТЕОРИЈУ И ПРАКСУ

Удружење правника Републике Српске је почетком 1996, а крајем те године, доношењем статутарних, програмских и других докумената, основано и утемељено као стручна, самостална, нестраничка организација правника у Републици Српској.

Правна ријеч“, часопис за правну теорију и праксу, установљен је у складу са циљевима Удружења правника Републике Српске, који доприноси развоју заједничких програмских интереса правника, професионалном унапређивању правне струке и развијању највиших моралних вредности, правне етике и правне културе.

Часопис објављује чланке научног и стручног карактера из свих области права, те теоријска истраживања и студије из упоредног права и права, као и материјале са научних стручних и консултантских конференција, права и других скупова правника. Часопис ће објављивати рефератна саопштења и дискусије са традиционалног савјетовања „Октобарски правнички дани“ под називом „Изградња и функционисање правног система“. У њему ће се поклонити пажња свему ономе што се дешава у правном животу и друштву у цјелини збива, а што доприноси развоју издавине права и модерне правне државе и изграђивању и остваривању функционисању нашег правног система. На његовим страницама налазе се и одабране одлуке из судске, управне и арбитражне праксе, осврти и прикази нових књига из правне књижевности, као и развојни прилози из свакодневне правничке праксе.

У складу са циљевима Удружења правника Републике Српске, часопис прати и доприноси развоју правничке организације и о њој обавјештава читаоце и укупну јавност.

Број 32

Година ІХ

БАЊА ЛУКА, 2012.

ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК У СПОРОВИМА ЗА ЗАШТИТУ КОЛЕКТИВНИХ ПРАВА И ИНТЕРЕСА

Проф. др Душица Палачковић*

Анстракт: Специфичности колективних права и интереса условљавају потребу усвајања неklasичних механизма њихове заштите. Ову потребу препознаје и законодавац у Републици Србији формулишући, као посебан парнични поступак, поступак за заштиту колективних права и интереса грађана. Ипак, недостаци регулативе могу условити проблеме у пракси примене одредаба ЗПП/2011 којима је овај поступак регулисан. У раду је, указано, пре свих на проблем примене паралелно егзистирајућих процесних одредаба посебних закона и одредаба поступка из ЗПП/2011, међу којима постоје значајне разлике. Даље, препознају се недостаци формулисања типова заштите (врсте тужби), а нарочито у односу на могућност покретања поступка од стране лица за које се тврди да обавља делатност на начин којим се угрожавају колективна права и интереси (чл. 499. ЗПП/2011), за коју је у теорији већ изречено да представља посебан парнични поступак "против" колективних права и интереса, да уводи цензуру, и с тога је предмет оцене уставности у моменту писања овог рада. Такође, анализирана је потреба уношења одредабе о проширењу субјективних граница правноснажности пресуда из ових поступака, као и начин регулисања правила о забрани двоструке (вишеструке) литиспенденције.

Кључне речи: колективна права и интереси, посебан парнични поступак, тужбени захтеви, литиспенденција, дејства пресуде.

Закон о парничном поступку Републике Србије,¹ први пут уводи два нова посебна поступка - поступак у потрошачким споровима и поступак за заштиту колективних права и интереса грађана.² Предмет нашег интересовања је парнични

* Проф. др Душица Палачковић, Универзитет у Крагујевцу

¹ Закон о парничном поступку РС, Сл. гласник РС, бр. 72/2011, од 28. септембра 2011, а који је на снагу 01.02.2012 (у даљем тексту "ЗПП/2011").

² Видети одредбе чл. 488-494 ЗПП, за потрошачке спорове, и одредбе чл. 494-503 ЗПП, за спорове за заштиту колективних права и интереса.

